

Magasztalja lelkem... Sarlós Boldogasszony

Az ünnep elterjesztésében a minden emberire érzékeny ferencesek jártak elől a XIII. századtól. 1389-et írtak, amikor tisztelete egyetemességet szerzett a világegyházban. Cs. Varga István szép könyvében (Szent művészet – Tanulmányok költészetünk szakrális vonulatából) írja: „...Sarlós Boldogasszony különleges helyet foglal el a Mária-ünnepek sorában. A megnevezés népi eredetű, az ősi magyar névadó hagyományhoz kapcsolódik [...] Sarlós Boldogasszony napja a búza beérésének, az aratásnak az ünnepe, amelynek patrónája: a Szűzanya.

A népi gondolkodás összekötötte a szakrális ünnepet a mezei munkával, és a Szűzanya áldását kérték a termésre, az aratók munkájára. Az ünnep »sarlós« jelzőjét az aratás egyik eszközéről kapta. Valójában a régi sarlós aratást idézi, amely alapvetően női munkának számított. Valaha az ember házi eszközei közül a sarló az aratás kultikus eszköze volt [...] Az emberi tevékenységnek hajdan metafizikája volt.” Emlékezetes Illyés Gyula tanulmánya még a hetvenes évek elejéről, amelyben arról panaszkodik, hogy az emberi munkaeszközök elvesztik bizonyos szakrális értéküket, a nagyüzem, a terjedő technikai forradalom mindent homogenizál. Természetesen nem arról van szó, hogy ne lépünk tovább, de a fejlődés egyúttal nem jelenthet metafizikai elsilányulást, legalábbis nem annyira, mint napjainkban.

Így elmondhatjuk: ha Sarlós Boldogasszony sajátos jelzőjével századokig ünnepre hívást jelentett, s a legszentebb munka megkezdését, ennek

mára is megmarad az üzenete, és jóllehet gépek vágják a gabonát, s „kötik” a szalmát tömbökbe, azért még tudjuk, mennyit ér az aggodás aszálytalan hetekben, és az imádság, mely a termésért az aratás Urához emelkedik.

Simon András: Mária és Erzsébet

Még 1928-ban írta Sík Sándor azt a remekművű versét, amely – kétségtelenül – Mária-költészetünk egyedi darabja. Nem csupán a címe-tartalma (kevés vers született az „aratás anyjáról”), hanem művészi kvalitásai miatt

is, melyekről ugyancsak Cs. Varga ír avatott sorokat.

Érdeemes a verset e kis meditáció középpontjába állítanunk:

Nyár és hajnal. Sarlósboldogasszony.
Most indul az aratók eleven koszorúja
a táblán.

Arany húrját a domb mögött hangolja már
A nyár nagyasszony napja:
Már benne párállik a pirkadati szélben
A csurranó nyárdéli tűz,
De az orgonalombon még reszket a harmat,
S acél-ifjan csillannak a kaszák.

Már bontja barna falanxát
Az aratók komoly karéja.
Hajlongnak utánuk a marokszedő lányok,
Kendők vadvirág-bokrétája táncol.

Csend.
Egy fenkő csisszen a pengén.
Messziről egy kis csikó csengője csilingel.
Egy riadt pacsirta fúrja fölöttem
(Daloló nyílvesző) az égbe magát.
És testem-lelkem minden pórúsán át
Érzem, hogy árad bennem ég felé
A föld felomló, mély dala.

Méltán jegyzi meg e versről az idézett irodalomtörténész: „Első látásra a természeti leírás gyöngyszemének is tekinthető, krisztológiai síkon értelmezve azonban a krisztusi áldozat, a megváltásért vállalt életáldozat művészi tükörképe is. Ebben az értelemben a hajnal előfutára Erzsébet, megtestesítője Keresztelő Szent János, amint a nappalé Mária és Jézus.”

Élet és elmúlás két kérdése közé „szorítható” a költemény, s ha képi

ellenpárját keressük az európai lírában, kétségtelenül a cseh szimbolista, Otokar Březina Nyári napfordulójánál kell megállnunk. A sejtetett halál nála a kaszás, amely „láttatlanul jár, s acéljától a kalászkok fénylenek”. Az első sorok csökkentik a riadalmat: „Csodáld a rózsát, hogy örök tavasz derűje játszószék ajkadon.”

A búza s a rózsa (virág!) akár a népköltészeti remeklésben, A virágok vetélkedésében nyeri el misztikus értelmezését (és Sík Sándor versgondolata mintha innen fakadna), a természet oltára, a napi kenyér hálaadása, a „föld felomló illata” akár Szent Ferenc Nap-himnuszának kozmikus képe lehet. Jól olvassuk, ha az irodalmár nyilvános liturgiát emleget, „az ember is cselekvő”. „Munkájával érdemli ki az odaadást, és lesz részese az emlékezet közösségi felelevenítésének.”

Mi mindent kifejez ez a Mária-ünnep! Természetlátást, jelképek erdejében azt a hangulati motivációt, amely – M. S. mester nevezetes képét látva – az Énekek énekét asszociálja: „Ő jön szökellve a hegyeken, átszökellve a halmokat [...] mert már a tél elmúlt [...] Virágok nyílnak földünkön.”

A néplélek érzékenységére vall,

hogy hazánk északi vidékein Sarlós Boldogasszony napján virággal ékesített széket helyeztek a ház elé: ha erre jön Erzsébethez tartó útján az áldott állapotban lévő Istenanya, tudjon hol megpihenni. Néprajztudósok e napról azt írják, hogy kápolnában, templomokban virágot „szenteltek”, egyes helyeken kakukkfüvet, fodormentát, amit aztán a beteg párnája alá vagy az elhunyt koporsójába tettek.

A gabona, a kenyér lelkiségtörténetéhez is tartozó július második napján ugyanakkor szövetségben van július huszonhatodikával, Szent Anna kultusznapjával. Mindkettő a humanitas Christi (Krisztus embersége) eszmévilágából ered: földidéz az Üdvözítőt, aki a testvérünk, ugyanakkor égi királyunk. S a kettő nem mond ellent egymásnak. Atyafisága révén Mária – már a lovagi korban, a gótikus jámborságban – édesanyánk, s ennek tudata máig sem halványult a keresztény emlékezetben.

Gyakorta idézett himnusz – Babits is bensőségesen emlegeti Amor sanctus című tanulmányában – Mária éneke, a Magnificat, amely jeles zeneszerzők, művészek ihletője mindmáig. Az 1978-ban meghalt Dienes Valéria,

e vándor sorsú megtérő verse Mária és Erzsébet találkozásának napjára szinte már népénekünké vált. A versíró naplósorait olvasva válik érthetővé himnuszának áradó, alázatos hangja. Halála előtt hat évvel a polihisztor hitvalló Valéria a megváltás szent örömevel teljesen azonosulva maga is lelken-dezve énekl:

Ami velem történt, nem volt soha még,
boldognak mond engem minden nemzedék,
nagyot művelt rajtam hatalmas keze,
jóságában százszor szent az ő neve.

A következő sorokat is ő írta legmélyebb értésével a titokzatos „vállalkozásnak”, amely a Szent Szűz életét egészen kitöltötte: Szállj le önmagadba! Szállj le eszmélésed gondolati hordalékai, fogalmaid épületei alá, aztán emelkedj csodavárad fölé, szálldogálj vágyaid fényfelhőiben [...] kémleld ki kis világod minden erőterét –, aztán tárd ki karjaidat, hunyd le a szemed, és találkozol vele, aki teremtett téged.”

Tóth Sándor
www.katolikus.hu

Gyermekdolgozatokból

(eredeti helyesírással)

Megkezdődött végre a nyári vakáció. A pihenés, a kikapcsolódás, a vidámság ideje. Az iskolaév során is akadnak derűs pillanatok. A fáradtságos évközi munkát feledve most a nevetésre készítő írásokból idézünk néhányat.

A zsidó egyházi zene legismertebb tekintélye Palesztina volt.

Kolombusz háromszor indult útnak, bár a második útján meghalt.

Szulimant a szigeti ostromnál megölték, ezért egyelőre felhagyott azzal a szándékával, hogy Magyarországot meghódítsa.

Ady Boncza Bertalant vette feleségül.

Bombay éghajlata olyan egészségtelen, hogy lakosai máshol laknak.

A Toldi olyan mű, amelyben a főhőst feldolgozzák.

A kőolajat kövekből sajtolták.

Eötvös József többek között Budán született.

A XVIII. századi főurak palotakertjei tele voltak szépen nyírt szökőkutakkal.

Anonymus III. Béla névtelen jegyese volt.

Bibliát Guttenberg találta fel.

A kutatók az őshazában megtalálták az ősmagyarok hátrahagyott részeit.

Harmadikosok a csapadékképződésről:
Ha a hideg levegő összeütközik a meleg levegővel abból lehetet lesz.
Ha hajnalban kimegyünk, vizes lesz a papucsunk.

A hódara káros, mert feldönti a kocsiakat.

A baktériumokról:
Van mikroszkópikus ami kicsit nagyobb, mint ami mikroszkóppal látható.

„...nagyot tett velem a Hatalmas, és Szent az ő neve.”

Gyula atya ezüstmiséje

„Elérkezett a papi élet egy szép, szent dátumához, ezüstmiséjéhez. Huszonöt évvel ezelőtt állt, álltak a felszentelő püspök előtt, és részesültek a világ legnagyobb kitüntetésében, a papság kegyelmében.

Hála legyen a jó Istennek a hivatásért és a huszonöt év hűségért! Az Örök Pásztor, Jézus Krisztus részesítette a papságban és vezette huszonöt éven át.

Az oltárszolgálat, a szentmise, a gyóntatószék s a tanítás a papi élet legszentebb kötelességei, amelyek a papnak is erőt adnak, és másokat is segítenek az üdvösség útján.

Vetni az örök élet magvait, aratni a több vagy kevesebb termést, s mindent újra és újra kezdeni... Ez a mi papi életünk. De mindig éreznünk kell, hogy emberi teljesítményeink mögött a jó Isten áll és segít.

A huszonöt év örömet és eredményeit sokszorozza meg az Úristen, és adja meg továbbra is az állhatatosság kegyelmét!”

Márfi Gyula érsek atya köszöntő sorainak felolvasása után az egyházközségi képviselő-testület nevében Stumpfhauser József beszélt arról, hogy már 13 éve él köztünk Gyula atya értünk imádkozva és dolgozva. Nem a

pap választja a hivatását, ő maga a kiválasztott. Az Úr szavát azonban nem könnyű meghallani, és a válaszadás egész életre szóló döntés, amelyben nagy szerepe van az imádságos családi légkörnek is.

Timár Veronika az ifjúsági hittan-csoport nevében kedves és humoros köszöntőt mondott, a Gyula atyával eltöltött hittanórákból és a nyári táborokból számos vidám képet, élményt felvillantva.

Néhány gondolat Varga László atyától, a kaposvári Szent Imre-templom plébánosától, aki a szentbeszédet tartotta:

Néhány közös, személyes élménnyel kezdte a szemináriumi évekből. Innen indult immár 30 éves barátságunk, amely meghatározó jelentőségű mindkettőjük életében.

A pap fő élettere a szentmise, az Eucharisztia. De nem csak a papé, mert minden élet egy szentmise, amelynek lelke egy ostya. Életünk üdvösségtörténet, egy nagy misztérium része, ami a végtelenből a végtelenbe nyúlik. Jézus a bűnösöket akarja szentté tenni, de mindenkinek megadja a szabad választás lehetőségét. Ha vele akarjuk járni az utunkat, akkor önmagára irányítja figyelmünket, hogy

kiléphessünk a beteges önmagunk körüli forgásból. Naponta adjuk neki életünket, hogy tegye azt szebbé! Felkelti bennünk a felelősséget a világgért. Felelősek vagyunk a bennünk élő és a minket körülvevő rosszért. Fontos a kiengesztelődés és az irgalom. Élnünk kell a szeretet teljességét, ehhez azonban meg kell történnünk önzésünkben, gőgünkben, szokásainkban, beképzeltségünkben, farizeusságunkban és kényszereinkben. A megtöretés életünk fontos eseménye, ezáltal valósulhat meg a „mag halála”, és leszünk „kioszthatók” a szeretetben a világ számára. A jótékonyságtól el kell jutni a felebaráti szeretetig, a szív útjára. Ez kétirányú, nem csak gyakoroljuk a szeretetet, de azt is megengedjük, hogy velünk is jót tegyenek, és beengedjük az életünkbe a másikat.

Amit a Szentírásban olvasunk, annak be kell teljesednie az életünkben. Az élet igéje óriási kincs, testet kell, hogy öltson bennünk.

A szentbeszéd utáni könyörgésekben hálát adtunk Istennek Gyula atya életéért, a papi szolgálatra való meghívásért, a szüleikért és mindazokért, akik segítik és támogatják őt szolgálatában.

Gyula atya köszönetet mondott minden megjelentnek, a családtagjainak, paptársainak és a közösségnek, amelynek tagjai nem engedik, hogy magányos legyen. Szüleinek, akik már nem élnek, és nevelőinek is, akik az útját egyengették.

A szentmise végén a jelenlévők ezüstmisés áldást kaptak.

Végül Stumpfhauser József beszédéből idézem a jókívánságot:

„...arra rendeltelek, hogy menjetek, teremjete gyümölcsöt, maradandó gyümölcsöt” (Jn 15,16).

Adja Isten, hogy ez a maradandó gyümölcs itt, a Regina Mundi egyházközség területén Gyula atya munkássága által megteremjen és beérjen!

Demény Anna

Fotó: Demény Anna

Bérmálás 2007.

Amikor Mária megtudta Isten akaratát, ezt válaszolta: „Íme, az Úr szolgálója vagyok, legyen nekem a te igéd szerint!” (Lk 1,38). Kedves bérmálkozók! Vigyétek magatokkal ezt a mondatot! – ezekkel a szavakkal fordult Gyűrű Géza pápai prelátus a templomunkban május 28-án, pünkösdhétfőn összegyűlt Szent László és Regina Mundi Plébániához tartozó, bérmálásra váró fiatalokhoz.

Majd így folytatta: Jézustól tudjuk meg, hogyan kell elmélkedni, amikor az úrangyalát imádkozzuk. Jézus ugyan-

is minden csodatételénél felnézve az égre a Szentlelket hívta segítségül: a kenyérszaporításnál, a süket, a vak, a néma meggyógyításánál és Lázár feltámasztásánál is. A Szentlelek mindannyiszor igent mondott a hívásra.

Az utolsó vacsorán búcsúzva, a rá váró szenvedés tudatában is az égre nézett, és a Szentlelket hívta.

A bérmálkozók azért kapják a Szentlelket, hogy rá figyeljenek. Az ő segítségével válhatnak az egyház tudatos tagjává.

D. A.

Fotó: Zwicker

A Botev és a Simonyi Zsigmond Általános Iskola tanulóinak elsőáldozása május 20-án

Fotó: Zwicker

A Szilágyi Erzsébet Keresztény Általános Iskola tanulóinak elsőáldozása április 29-én

2007: Szent Imre és Szent Erzsébet éve

Az előző havi legenda folytatása:

Kiváltképpen a betegek ápolásában buzgólkodott, azok közül is nagyobb szeretettel gondozta a bélpoklosokat és fekélyeseket, kiket mindenki messze elkerült. Történt egyszer, hogy bizonyos Illés nevezetű bélpoklos oly igen siralmas állapotra jutott, hogy ápolásától mindenki igen vonakodott, varas testétől undorodván. Akkor Erzsébet bevezette őt tulajdon fejedelmi ágyasházába, megtisztította testét és megmosta fejét, haját pedig lenyírta, végezetül pedig fektette őt tulajdon ágyába.

Napa asszonya pedig meglátván ezt, nyomban sietett fiához, a fejedelelemhez és álnokul forgatván a dolgot, megjelenté fiának mondván:

– Fiam uram, bizony asszonyod szégyent hozott fejedre, mivelhogy idegen férfit fektetett ágyában.

– Nem hiszek én Erzsébetemről ily gonoszsgot, - felelte a fejedelem.

– Jőjj hát és lássad magad szemével, - mondotta Zsófia asszony.

Akkor a fejedelem kopogtatott az ágyasház ajtaján és bement, holott bízvást tudta, hogy hitvese semmi gonoszt nem cselekedett. Bemenvén pedig kutatott, hahogy valamit látna. És íme ott volt a veder, melyben Erzsébet a bélpoklost megmos-ta. Annakokáért mostan igen takargatta, hogy elrejténé urának szeme előtt. Ám az látta, hogy hitvese valamit nagy hirtelen elrejt keblében. Az pedig a betegnek a haja volt, melyet lenyírt. Mosolygott akkor a fejedelem és szelíden kérdezte:

– Kedves testvérem, ugyan mit viselsz kebledben?

– Semmi az, édes uram, csak kis selyem, - felelte Erzsébet igen szégyenkezvén.

És nyomban elő is mutatta és íme valóban arannyal általszótt selyemfonál volt a kezében. A fejedelem pedig fölöttébb álmélkodott. És mondá továbbat:

– Kedves testvérem, mi vagyok ama vederben?

Akkor előhozta Erzsébet a vedret is, melyet elrejtett és íme: jó szagok szállottak annak mocskos vizéből, tetején pedig rózsák úszkáltak. Igen megörvendezett ezen az ifjú fejedelem és mondá anyjának:

– Íme lásd, anyám, hogy semmi férfit nem leltem én ő nála!

– Menj csak újra és jobban kutassál!

– Valóban, anyám, méltó vagy a büntetésre és rútul vétkezel az én édes feleségem ellen, mivelhogy ő ártatlan minden némű gonoszsgában!

– Menj csak az ágyhoz, mondom neked, ottan lelsz valakit, kit ő jobban szeret nálad!

Akkor a fejedelem visszament az ágyasházba, szent Erzsébet pedig szeretettel fogadta őt. De Lajos mostan semmit nem szólott, csak oda-ment az ágyhoz és felhajtotta annak takaróját, ha vajon valóban ottan leli-e amaz idegen férfit. És íme ebben a pillanatban Isten megnyitotta szemeit, mivelhogy a bélpoklos helyében ottan látta feküdni a keresztre feszített Jézus Krisztust, minden vérező sebeivel. És térdre hullott, eképpen imádkozván:

– Uram, könyörülj rajtam, szegény bűnösön! Nem vagyok méltó kegyelmedre, hogy ily nagy jelet lássak, de add segedelmedet, hogy szent akaratod szerint való ember váljék belőlem!

És akkor Erzsébet férje ura engedelmeivel a hegynek tövében ispotályt építtetett a szegény betegeknek, melyben isteni irgalmassággal és szeretettel gondozta és ápolta őket. Ám alázatosságát minden módon gyakorolta. Nagycsütörtök ünnepén letett minden hívságot földi ékességet és koldús ruhában, avétt sarúban látogatta a templomokat és ugyanez napon tizenkét szegénynek, köztük poklosoknak is, megmosta lábait s

mindegyiket posztó öltözettel, fehér cipóval és tizenkét darab ezüstpénzzel ajándékozta.

A nagypéntekre virradó éjszakát szakadatlan imádkozásban és Urunk kinszenvedéséről való elmélkedésben töltvén, reggel mondá udvari hölgyeinek:

– Ma mindnyájunknak a megaláztatás napja vagyok. Akarom, hogy közületek senki legkisebb tiszteletet se tanúsítsa irányomban.

És magára öltötte előbbi napon használt koldús ruházatát, tizenkét nyaláb durva gyolcsot, kevés tömjént és viaszgyertyákat vevén magához, pór asszonyok módjára meztőláb zarándokolt a templomokba s minden oltár előtt leborulván, egy nyaláb gyolcsot, kevés tömjént és egy viaszgyertyát helyezett oda. Annakutána pedig kiment a piarcra és dús alamizsnát osztott a szegényeknek, mivel pedig senki meg nem ismerte, a nagy sokadalomban igen meglökdösték.

Részletek Révai József Szentek legendái – Szent Erzsébet című művéből

„Jót s jól, ebben áll a nagy titok”

Harsányi Lajos: A szent asszony – Magyarországi Szent Erzsébet életregénye

A könyv írójáról már szoltam egy népi ihletésű karácsonyi története alapján. Az 1930-as évek első felének nagy katolikus pap költői közt emlegetjük, mint a legemberibb költőt.

Most prózairóként – az 1927-ben megjelent regényével – segít, hogy a XIII. század korszellemének tudományos bemutatása mellett emberközelből ismerjük meg a messzi magyar korból idegen földre szakadt négyéves kicsi lánynak, Erzsébetnek Isten által vezetett különös életútját.

Fényes kísérettel, gazdag hozományral érkezett Wartburgba II. Endre magyar király gyermeke Thüringia leendő örgrófjának jegyeseként. A szépséges királykisasszony jóságával, kedvességével hamar megnyerte a vár népét. Az ő számára azonban az idegen szokások, a zajos mulatozások, táncmulatságok elviselhetetlennek tündek. Nehezen viselte az udvari előírásokat, jobban szerette a vad lovaglásokat. Tanulmányai idején, de játék közben is csak bámult a messzeségbe. A honvágy egyre jobban gyötörte szülei és hazája után. A kis királynő a magas sziklavár égbe nyúló tornyait börtönnek érezte. Lelki szemei előtt felragyogott a pozsonyi vár napsütötte, kedves képe, virágos

kertjei, a lent csillogó királyi folyam: a Duna. Vágyakozva gondolt halk szavú édesapjára és hatalmas, forrón szerető édesanyjára, kistestvéreire, a várkapuban álló koldusokra, akik imádkozva köszönték kis ajándékait.

Zsófia fejedelemné, a leendő anyós soha nem érzett igaz anyai vonzalmat iránta, egyre türelmetlenebb lett hozzá. A kis királynő a zord és szigorú úrnőt látta benne, akitől félni kell, és rejtegetni szívének titkait.

Ebben az idegenségben egyre jobban Istenben és az égiekben keresett megnyugvást. A „kis szent” vallásossága nemigen illett bele ebbe a fényűző környezetbe, Erzsébetből ugyanis elvárták volna, hogy majd tündökölni fog fényben, pompában férje oldalán.

Anyja, Gertrudis tragikus halálhíre miatt érzett mélységes fájdalmát még fokozta, hogy a gyilkosok hazájából való kis árva egyre kevésbé volt megtűrt személy Wartburgban. A kis Erzsébet, akinek a földön már senkije nem volt, egyre jobban az égiekbe helyezte minden reményét. Nem vett részt az udvari ünnepeken. A fényt, pompát elhagyva csendesen beült a konyhába, a szolgálók közé. Ilyen helyzetben váratlanul meghalt jegyese, Hermann trónörökös. Mi legyen a kis árvával? Végül gazdag hozománya miatt megtűrték, s elhatározták, hogy a leendő trónörökösnek, a 17 éves Lajos hercegnek lesz a hitvese, de 20 éves koráig Zsófia, az özvegy fejedelemasszony kormányzott helyette. Ez a három év Erzsébet számára a megaláztatások ideje volt. Álszentnek, kétszínűnek, a szegényekhez vonzódását népszerűség-hajhásznak minősítették. Ő megpróbált mégis túrni, és örömet szerezni környezetének. Jegyese, Lajos herceg kezdetben csak szánalomból állt ki mellette, kis húgomnak szólította. Részvéte lassan szerelemmé vált, s mikor anyja gyűlölködve szólt: Vegyél el bárkit, csak őt ne, bátran megvallotta anyjának, hogy szereti Erzsébetet.

A kis Erzsébet boldogan vette észre, hogy ifjú jegyese gyengédebb, részt vesz vallásos áhítatában, útjairól hazatérve mindig kedves ajándékokkal lepi meg. Ez a tiszta, boldog szerelem vezette át anyósa és az udvar intrikáitól megnehezített évein. Lajos 20 évesen nagykorú lett, átvehette anyjától a vezetést, és az eisenachi Szent Györgytemplomban hatalmas pompával, fényes kísérettel szentségi házasságot kötöttek. Erzsébet a háromnapos vigasságok alatt abban lelte örömet, hogy korlátozás nélkül adakozhatott a szegényeknek.

Az ifjú házások Endre király kérésére Magyarországra érkeztek. Az utat Ausztrián keresztül Pozsonyig lóháton tették meg. Erzsébet könnyezve látta viszont ősz apját és a régi kedves várat. Ellátogatott a Szent Pétertemplomba, ahol megkeresztelték, ott imádkozott anyja lelki üdvéért. A búcsúzkodás fájdalmas volt. A thüringiai fejedelemasszony örökre elbúcsúzott boldog gyermekkorától, hazájától. Aztán megszületett a leendő trónörökös, és Erzsébeté lehetett a boldog, tiszta szerelem áldásaként az anyaság csodálatos érzése. De gondja volt a szegénységgel küszködő családokra is. Eisenachban menedékhelyet alapított a környék árva és gondoskodásra szoruló gyermekei számára. Gondoskodó szeretete mellett csendben folytatta vezeklő életmódját. A bánatos arcú ájtatoskodókat szelíden figyelmeztette: „Add jó szívvel, vidáman Istennek, amid van!”

A boldog, fiatal anya még bővebben osztogatta szeretetét a rászorulóknak. Wartburg várában járva ott találkoztam a hatalmas faliképeken Erzsébet legendás jötteteivel: a bélpoklos ifjú csodájával, ahogy a fiatal fejedelem lelki szemeivel az Üdvözítőt látta ágyában a szegény beteg helyett. Szívesen teljesítette a szent asszony vágyát, hogy kórházat építtessen a szegény betegek számára.

Erről a hegyről hirdette meg az evangéliumi alázatosság és szegénység gondolatát Assisi Szent Ferenc, és a magyar királyi vérből való ifjú fejedelemasszony szinte vele egy időben már meg is valósította.

Ave Wartburg! Assisi Szent Ferenc és Magyar Erzsébet olyan két fáklya a kereszténységnek, amelyek fénye messze századokon át világít.

Erzsébet kedvesen fogadta a várba érkező ferenceseket. Kérésére a fejedelem Eisenachban kolostort építtetett számukra. Szent Ferenc szerény szerzetesi köpenyét küldte emlékül; Erzsébet élete végéig drága ereklyeként őrizte.

Ezeknek a boldog éveknek vetett véget a keresztes hadjáratban súlyos betegségben 1222-ben elhunyt szeretett férjének elvesztése. Az alig 15 évesen gyermekeivel egyedül maradt fiatal özvegy fiatal anya szinte magánkívül kiáltozott fájdalmában.

Ezután gyorsan peregtek az esemé-

nyek. Gyermekeivel együtt, mindenéből kifosztva el kellett hagynia Wartburgot. Eisenachban, félve Wartburg új urától, senki sem fogadta be. Végül télvíz idején egy vendéglős istállójában húzódtak meg. Később pártfogói segítségével visszahelyezték fejedelmi jogaiba. Gyermekeiről gondoskodott, de visszautasította II. Frigyes német-római császár házassági ajánlatát, s édesapja hazahívó kérésének is ellenállt. Ő maga pedig Assisi Szent Ferenc példáját követve 1228-ban lemondott a világ minden hívságáról, vagyonát pedig kórházak alapítására fordította. Fiatal élete utolsó éveit ferences harmadrendi szerzetesként a legsúlyosabb betegek ápolásával és szigorú vezekléssel töltötte. Legyengült teste kimerült, de lelke már az égbe vágyott, és a magyar királynő, a „szent asszony” Marburgban 1231. november 19-én, 24 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Halálhírére a tartomány minden részéből özönlött a nép

Marburg felé. Legnagyobb volt azonban a szegények és betegek fájdalma, akik pótolhatatlan jótévedőket veszítették el benne.

IX. Gergely pápa 1235-ben, pünkösd napján Erzsébetet ünnepélyesen a szentek sorába iktatta.

Mindössze 24 évet élt. Életvitelében és világszemléletében a középkorhoz kapcsolódott, mégis egyetemes példaképpé vált minden kor számára.

Így lett napjainkban is Erzsébet a tiszta, szép szerelem, a hitvesi hűség, az anyai szeretet és mindenekfelett a szegényekről való gondoskodás, a szolidaritás példaképe. Mai, sokszor önző világunkban is könnyes meghatottsággal kell leborulnunk a Krisztus követéséből fakadó szeretet csodája előtt.

N. E.

Harsányi Lajos könyvét a Szent István Társulat 2006-ban adta ki újra. Olvasásra ajánlom.

Brenner János (1931–1957), a papi hivatás vértanúja

Brenner János Szombathelyen született 1931. december 27-én. A családnak második fiúgyermeké, később mindhárom fiúból pap lett. Iskoláit a Püspöki Elemi Iskolában kezdte Szombathelyen. 1941 őszén a család Pécsre költözött. Itt a Gyakorló Iskolában, majd a Ciszterci Gimnáziumban folytatta tanulmányait. 1946-tól a Szombathelyi Premontrei Gimnázium diákja. Az iskolák államosítása után Zircre megy azzal a szándékkal, hogy belép a szerzetbe. Mint ciszter oblátus érettségizett. A szerzetesek szétszórátása után titokban novícius, és egyszerű fogadalmat tesz. Az Anasztáz nevet kapja. Egy évig a budapesti Hittudományi Akadémia civil hallgatója.

Másodéven a Szombathelyi egyházmegye papnövendékeként az ottani szemináriumban folytatja teológiai tanulmányait. Miután a szemináriumot 1952-ben felosztatják, tanulmányait a győri szemináriumban fejezi be.

1955. június 19-én megyés püspöke pappá szenteli, és az újmisési papot Rábakethelyre küldi káplánnak. E plébánia Szentgotthárd II. kerülete. Plébánosa dr. Kozma Ferenc.

Buzgó lelkipásztori munkáját nem jó szemmel nézték azok, akik az 1956-os forradalom leverése után legfőbb ellenségeiket az egyház papjaiban látták. Máig sem tisztázott körülmények között 1957. december 15-én éjjel sürgős betegellátás ürügyén kicsalták plébániai lakásából. A templomban nyakába akasztotta betegellátó tarsolyát, amelyben az Oltáriszentséget vitte, és kísérőjével, aki kihívta a plébániáról, a dombtetőn keresztül vezető gyalogúton elindult Zsida község felé. A két falu között megtámadták, és kegyetlen brutalitással, 32 késszúrással megölték.

A tiszta lelkű, buzgó lelkipásztor vértanúhaláláról hosszú évtizedekig nem volt szabad beszélni, képeit levetették a győri szeminárium faláról.

A szombathelyi szalézi templom kriptájában helyezték örök nyugalomra. Sírján újmisési jelmondata olvasható: Az istenszeretőknek minden a javukra válik!

Egyházközségi zarándoklat

Idei egyházközségi zarándoklatunkat a szokott időpontban, szeptember 3. szombatján, 15-én Szentgotthárd-Rábakethelyre, az 50 éve meggyilkolt pap vértanúságának a helyére tervezzük, Szombathely, Felsőcsatár, Ják érintésével. Indulás reggel 7 órakor, várható érkezés este 9 óra körül. Várható útiköltség kb. 2 300 Ft lesz. Jelentkezni a sekrestyében vagy a plébánián lehet.

Egy rendkívüli karitás-z-lelkinap élményei

„Arról tudják majd meg rólatok, hogy a tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt” (Jn 13,35)

Az elhatározás az Európai Unió pályázati támogatásából finanszírozott önkéntes karitás munkatársainak utolsó képzése alkalmával történt: szerveztünk egy közösségépítő lelki nappal egybekötött kirándulást az egyházmegyei karitásztestvérek részére.

A viharokkal teletűzdelt napok egyikén, 2007. június 9-én elindultunk a Bakonyba, hogy a természetben is felüdülve egy igazi lelki napunk legyen. Már az indulás is szokatlan volt. A Bakonyba induló kis vonat zsúfolásig tele volt kirándulókkal, kicsinyekkel, nagyokkal. Félünk, hogy nem lesz igazi békés csendes napunk. Zircen csatlakoztak hozzánk a helyi karitásosok Tölgyesi Alberich ciszterci atyával együtt.

Vinyén leszállva a vonatról valóban ijesztő volt a sok kiránduló. Hamarosan útnak indultunk az élen az atyával és Csatlós Ági vezetőnkkel. Kalandos utunk volt többszöri átkeléssel a Cuha patakon. Volt, aki cipőjét levette gázolt át a vízen. Közben középiskolás diákok is segítettek az átkelésnél, nem teljesen önzetlenül, mert hangos szóval kértek jó pontot tanáruktól mondván, „átsegítettük a néniket a patakon”. Ezt mi igazoltuk is, kérdezve, miből kívánják a jó pontot, a válasz „mindenből” volt.

Mire első állomásunkhoz értünk, az atya és Ági már előkészítették az oltárt, ahol szentmisét mutatott be számunkra az atya. A háttérben az ott táborozók bontották sátraikat, készültek további túrájukra. Már útközben gyönyörködve a természet csodáiban dicsőítettük Istent gyönyörű alkotásáért, ami az áldozat bemutatásakor csak fokozódott. Együtt dicsérték velünk az Urat az éneklő madarak, amihez a Cuha patak csobogása adta a kísérezet.

Felemelő volt a szabad ég alatt (néha a kirándulók nem zavaró beszélgetésével kísérve) imádkozva, énekelve részt venni a szentmisén. Az atya

szentbeszédében az evangéliumi szegény asszony két fillérjéről és Szent Erzsébet életszentségéről, életéről beszélt nekünk, felhívta figyelmünket a karitászmunka lényegére. A két szín alatti áldozás és a szentmise befejezése után beszélgetve elfogyasztottuk a velünk hozott „ebédünket”, miközben körbejártak a süteményes, cseresznyés dobozok. Sétáltunk a környéken. Majd az atya és Ági előkészítették további utunk programját, a kereszti útjátossá mintájára a „boldogság útját”. A feltámadás utáni idő egyes eseményeit meg-megállva, tizenöt részben egy-egy karitásztárs ismertette, az atya imája után rövid könyörgés: „Imádkunk téged, Krisztus, és áldunk téged, mert feltámadásod által megújítod és megerősíted hitünket”, ezt ének követte. Ezután indultunk tovább. Közben ismét többször kellett kisebb-nagyobb sikerrel átkelni a patakon. A „boldogság útját” befejezve jó hangú társunk vezetésével Mária-énekeket énekelünk.

Végül újabb pihenőt tartottunk, elfogyasztottuk maradék ételmünket, beszélgettünk. Kirándulók jöttek-

mentek, talán csodálkoztak is, kik lehetünk, mit csinálunk, de reméltük és reméljük, hogy nem botránkoztattuk meg őket, hanem ha csak egy emberre, fiatalra jó hatással voltunk, és elgondolkodott a látottakon, hallottakon, akkor nemcsak nekünk adott sokat ez a nap, hanem talán tovább is adtunk valami lelki élményt. Ez nem városi misszió volt, hanem erdei, megmutattuk, hogy így is lehet kirándulni.

Visszaindulásunk után hamarosan búcsúztunk zirci társainktól és Tölgyesi Alberich atyától.

A szép nap meglegedettséget, lelki élményt nyújtott számunkra.

A kirándulás előtti esős napok után gyönyörű napsütéses időt kaptunk az Úrtól. Hála neki s mindazoknak, akik megszervezték és jelenlétükkel, közreműködésükkel gazdagították egyúttelünket.

Kívánunk plébániánk híveinek is hasonlóan gazdag élményeket, lelki töltődést, remélve, hogy mind többen csatlakoznak karitászcsoportunkhoz.

S. M., B. L.-né

Közösségi nap 2007. június 23.

Arcfestés, képek, gipszfigurák készítése a kézműves-foglalkozáson

„Ki mit tud?”

Daltanulás

Volt idő bőven ismerkedésre, beszélgetésre, játékra, táncra kicsiknek, nagyoknak, evésre, ivásra. Az időjárás is a kegyeibe fogadott. Jól sikerült, hangulatos napunk volt.

Köszönet a szervezőknek és a résztvevőknek, mindenkinek, aki hozzájárult a nap sikeréhez.

Fotók: Tátrai Radics Rita

Lisieux-i Szent Teréz-ereklje Veszprémben!

Lisieux-i Szent Teréz erekljeje 2007. szeptember 4. 18.00 órától szeptember 5. 10.00 óráig lesz Veszprémben. A helyszínt, a részletes programot a szeptemberi számban közöljük.

Szerda esténként fél 10-kor ki-ki saját otthonában imádkozzon kegyelmi ajándékokért.

Egyházközségünk lelki készüllete augusztus 30-án a szentségimádási órában lesz.

Aki szívesen segítene tevékenyen

is a szervezésben, a sekrestyében iratkozzon fel!

Ajánlott irodalom:

1. Lisieux-i Szent Teréz önéletrajza. Fordította: Kis Mónika. Ecclesia, Budapest.

2. A Gyermekek Jézusról és a Szent Arcról nevezett Szent Teréz utolsó beszélgetései nővérel, Jézusról nevezett Ágnes anyával. Kármelita Rendtartomány, Budapest.

3. Mgr Guy Gaucher: Egy élet története – Martin Teréz. Kármelita Rendtartomány, Budapest.

4. A Kisdéd Jézusról nevezett Szent Terézia szelleme. Kármelita Rendtartomány, 1997.

5. Conrad De Meester OCD: Üres kézzel – Lisieux-i Teréz útja. Sarutlan Kármelita Nővérek, Pécs, 2001.

6. Sr. Bridget OCD: Tövissek a rózsán (Színdarab Szent Terézről és Nietzsche-ről). Sarutlan Kármelita Nővérek, Magyarország, 2003.

Kitekintő

Együttműködés a megyei nyugdíjasszervezetekkel

2010-ig szóló megállapodást írt alá a megyei önkormányzat képviselőjében Talabér Márta alelnök a megyében működő nyugdíjasszervezetekkel. Ennek értelmében irodahelyiség biztosításával, rendezvények támogatásával és anyagi segítséggel áll az önkormányzat a szervezetek mellett.

Talabér Márta hangsúlyozta, egy 2003-ban már meglévő szerződést újítanak meg az aláírással. Az alelnök aszszony kiemelte, fontosnak tartja a megye vezetése azt, hogy a szervezeteket, egyesületeket bevonja az őket érintő döntések előkészítésébe, meghozatalába.

A megye 108 nyugdíjasklubját képviselő három szervezet egyenként 250 ezer forint támogatásban részesül a megállapodás értelmében. Ezenkívül az önkormányzat a legkülönbözőbb programokat, rendezvényeket is támogatja, melyet az aláíró Nyugdíjasok Veszprém Megyei Képviselője, az Életet az Éveknek, illetve a Nyugdíjasszervezetek Érdekvédelmi Érdekképviselői Szövetsége szervez az időseknek.

Az év legjobbja elismerést kapott a Laczkó Dezső Múzeum

Az Év Múzeuma elismeréssel gazdagodott a Laczkó Dezső Múzeum a Nem-

zeti Múzeum kertjében megrendezett múzeumok majálisán. A világnaphoz kapcsolódó eseményt 12 esztendővel ezelőtt rendezték meg először. Megyénk kiállítóintézménye kiemelkedő szakmai tevékenységéért kapta a díjat.

Az elismerés igazolja, hogy a vidéki múzeumokban is igen nagy lehetőségek rejlenek, ezért fontos, hogy a megyei önkormányzat erejéhez mérten ezek után is támogassa az intézményt – mondta Lasztovicza Jenő a díj átadása kapcsán tartott sajtótájékoztatón. A megyei önkormányzat elnöke szólt arról a pályázatról, melyet a 11 kiemelt program egyikeként nyújtottak be, bízva abban, hogy az így nyert összegből mód lesz majd a múzeum teljes felújítására, 1,3 milliárd forint értékben. Ehhez a 10 százalékos önrészt az önkormányzat biztosította. Az Év Múzeuma 2006 elismerés kapcsán a megyei vezető hangsúlyozta, kiemelten fontosnak tartja a felnövekvő nemzedékek szempontjából a kultúra ápolását.

V. dr. Fodor Zsuzsa a sajtótájékoztatón elmondta, múzeumi intézményi kategóriában a legmagasabb elismerést kapták. A pályázatot kiíró Magyar Múzeumi Egyesület az előző 5 esztendő munkáját vette alapul. A nagy múzeumok közül a Laczkó Dezső, a kicsik közül pedig a mezőkövesdi Matyó Múzeum kapta a díjat. Az intézmény igazgatónöje hozzátette, a cím erkölcsileg is lendületet adott a munkatársainak, a vele járó másfélmillió forintot pedig

majd a kollégákkal való megbeszélés szerint használják fel.

Nemzetközi összefogás a megújuló energiáért Veszprém megyei részvétellel

Megtartotta alakuló ülését az ALTERnet, az alternatív energiaforrások hatékonyabb kihasználása érdekében létrejött hálózat. A Veszprém megyei önkormányzatnál lezajlott megbeszélésen a részt vevő országok (Görögország, Olaszország, Málta, Portugália, valamint Magyarországról Szabolcs és Veszprém megye) mindegyike képviseltette magát.

A hálózat elsőként jön létre Európában a spanyol partner kezdeményezésére.

A tagországok képviselői eszmét cseréltek arról, hogy milyen módon tudnák egymást segíteni a mind hatékonyabb megújulóenergia-felhasználásban. A tanácskozáson elhangzott, a közgyűlés jóváhagyása utáni szerződésaláírást követően az elsődleges cél az Európai Unió forrásainak megszerzése lesz, majd az egyes országok profiljának megfelelő projektek megvalósítása, illetve a kutatások beindítása.

Talabér Márta, a megyei közgyűlés alelnöke kiemelte, hazánk, így Veszprém megye ez idáig nem jeleskedett a megújuló energiaforrások használata terén, de a hamarosan immár hivatalosan is létrejövő megállapodástól sokat remélhet a térség.

Hírek és események

Az imaapostosság szándékai júliusra:

Általános: Hogy minden állampolgárnak, egyénileg és csoportosan, lehetősége nyíljon arra, hogy tevékenyen részt vegyen a közéletben és a közös ügyvitelben.

Missziós: Hogy valamennyi keresztény legyen tudatában saját missziós kötelességének, és tevékenyen segítse mindazokat, akik a népek evangelizálásában elkötelezték magukat.

Az imaapostosság szándékai augusztusra:

Általános: Hogy mindazok, akik belső nehézség és megpróbáltatás pillanatait élik meg, Krisztusban megtalálják azt a világosságot és támaszt, amely elvezeti őket a hiteles boldogság felfedezésére.

Missziós: Hogy az Egyház Kínában egyre nagyobb belső összetartásról tanúskodjék, és kinyilváníthassa a Péter utódával való tényleges és látható közösséget.

A legközelebbi karitászgyűlés szeptember második szerdáján lesz.

Július 2. hazánkban **Sarlós Boldogasszony** ünnepe, Szűz Mária látogatása Erzsébetnél.

Július 3. **Szent Tamás** apostol ünnepe.

Július 11. **Szent Benedek** apátnak, Európa fővédőszentjének az ünnepe.

Július 23. **Szent Brigitta** szerzetesnőnek, Európa társvédőszentjének az ünnepe.

Július 25. **Szent Jakab** apostol ünnepe.

Július 26. **Szent Annának**, főegyházmegyénk védőszentjének az ünnepe.

Augusztus 6. **Urunk színeváltozásának** az ünnepe.

Augusztus 9. a Keresztről nevezett Szent Terézia Benedikta (**Edith Stein**) szűz és vértanúnak, Európa társvédőszentjének az ünnepe.

Augusztus 10. **Szent Lőrinc** vértanú diakónus ünnepe.

Augusztus 15. Szűz Mária mennybevételének az ünnepe (**Nagyboldogasszony**). **Kötelező ünnep!**

Augusztus 20. **Szent István királynak**, Magyarország fővédőszentjének az ünnepe.

Augusztus 24. **Szent Bertalan** apostol ünnepe.

Augusztus 26-án tartják a **terméybetakarítási hálaadást**.

Miserend

Hétfőtől szombatig: 7 órakor

Szerda és szombat: 18.30 órakor is

Elsőpéntek: 18.30 órakor is

Vasár- és ünnepnap:

9, 11, 18.30 órakor

A hónapok második vasárnapján, azaz július 8-án és augusztus 12-én 9 órakor gitáros szentmise lesz.

Imádkozzunk értük...!

...mert a keresztségben újjászülettek: Magyar Zoltán június 9-én, Szűcs Anett Teréz június 9-én, Tóth Luca Jázmin június 10-én.

...mert az örök hazába költöztek: Jantsek Károlyné Ács Teréz (83 éves) május 24-én, Szabó György (57 éves) május 31-én, Lódor Lászlóné Szeles Terézia (78 éves) június 10-én, Szabó Károlyné Rep Mária (78 éves) június 11-én, Beleznay Ferenc Miklós (86 éves) június 16-án, dr. Szócs Sándor (84 éves) június 21-én.

Készüljünk a szentmisére!

	Olvasmány	Szentlecke	Evangélium
júl. 8.	<i>Iz 66,10-14c</i>	<i>Gal 6,14-18</i>	<i>Lk 10,1-12.17-20</i>
júl. 15.	<i>MTörv 30,10-14</i>	<i>Kol 1,15-20</i>	<i>Lk 10,25-37</i>
júl. 22.	<i>Ter 18,1-10a</i>	<i>Kol 1,24-28</i>	<i>Lk 10,38-42</i>
júl. 29.	<i>Ter 18,20-32</i>	<i>Kol 2,12-14</i>	<i>Lk 11,1-13</i>
aug. 5.	<i>Préd 1,2; 2,21-23</i>	<i>Kol 3,1-5.9-11</i>	<i>Lk 12,13-21</i>
aug. 12.	<i>Bölcs 18,6-9</i>	<i>Zsid 11,1-2.8-19</i>	<i>Lk 12,32-48</i>
aug. 15.	<i>Jel 11,19a; 12,1-6a.10</i>	<i>1Kor 15,20-27</i>	<i>Lk 1,39-56</i>
aug. 19.	<i>Jer 38,4-6.8-10</i>	<i>Zsid 12,1-4</i>	<i>Lk 12,49-53</i>
aug. 26.	<i>Iz 66,18-21</i>	<i>Zsid 12,5-7.11-13</i>	<i>Lk 13,22-30</i>
szept. 2.	<i>Sir 3,19-21.30-31</i>	<i>Zsid 12,18-19.22-24a</i>	<i>Lk 14,1.7-14</i>

Regina Krónika

A Regina Mundi Plébánia ingyenes lapja
Megjelenik 650 példányban
KÖH nyilvántartási szám: 163/0179/2007.

Kiadó neve: Regina Mundi Plébánia

Vezetője: Tóth Gyula plébános

A szerkesztőség címe:

8200 Veszprém, Dózsa György út 9.

Telefon: 88/327-609

Szerkesztőség vezetője: Demény Anna

Szerkesztők: Adonyi Krisztina,

Kreschka Miklós, Selyem Zoltán